

C. Ioan Velișcu (ed.)

„Cetatea Crăciuna”

Casă de citire pentru popor din Odobești

Dare de seamă pe anul 1913

C. Ioan Velișcu (ed.)

„Cetatea Crăciuna”
Casă de citire pentru popor
din Odobești

DARE DE SEAMĂ PE ANUL 1913

Prezentare de Romeo-Valentin Muscă PhD

Editura Cetatea Crăciuna din Odobești
pentru ediția din 1914

Editura ATEC din Focșani
pentru ediția din 2014

Coperta 1 : Imobilul proprietatea Băncii Populare în care a funcționat
Biblioteca în primii ani

Coperta 4 : Imobilul de pe coperta 1, în zilele noastre

Reeditată de Casa de Cultură din Odobești

Tipar:

s.c. **ATEC** s.r.l. Focșani
Str. 1 Decembrie 1918 Nr. 3
Tel.: 0723/218.950
Email: info@atec-group.ro
Web: www.atec-group.ro

Casa de citire pentru popor „Cetatea Crăciuna”.
Începuturile Bibliotecii Publice din Odobești

Din dorința de a cunoaște istoria orașului Odobești, oamenii, faptele și evenimentele care au marcat evoluția acestei localități, Casa de Cultură „Constantin C. Giurescu” încearcă să reintroducă în circuitul public lucrări tipărite în secolul trecut, dispărute din circulație și aflate doar în arhive și colecții private. Una dintre aceste lucrări este această emoționantă *Dare de seamă* pe anul 1913 a *Casei de citire pentru popor „Cetatea Crăciuna”* din Odobești, publicată în 1914 la Editura Cetatea Crăciuna din localitate. Exemplarul ne-a fost pus la dispoziție de Domnul profesor Vasile-Viorel Chiper din Odobești, reușind în acest fel să intrăm în contact cu o parte din istoria vieții culturale odobeștene de la începutul secolului trecut.

Reeditarea acestei broșuri, la un secol de la publicarea sa, ne oferă ocazia de a cunoaște începuturile Bibliotecii din Odobești și de a constata că prima Bibliotecă publică din fostul județ Putna a fost deschisă pe 31 ianuarie 1910. În primii doi ani, Biblioteca Publică a funcționat la Hotelul Dumitrescu. Între timp numele i-a fost schimbat în *Casă de Sfat și Citire*, iar din 25 martie 1910, Biblioteca s-a numit *Casa de Citire „Cetatea Crăciuna”*. Membrii fondatori au fost locotenent Nicolae Cristescu, P. Ionescu Brașoveanul, Emilian Băiatu și preotul C. Diea. Pentru a asigura funcționarea și a sprijini podgorenii, membrii fondatori, cu ajutorul marilor proprietari din Podgorie, au înființat Banca „Cetatea Crăciuna”.

Primul Comitet de conducere (un fel de Consiliu de Administrație) era alcătuit din locotenent Nicolae Cristescu – președinte, C. Mandrea –vicepreședinte, I. Antoniu – casier, P. Ionescu Brașoveanu – secretar, iar bibliotecar pr. C. Diea. Din 17 aprilie 1912 până la 12 mai 1913, fondul de carte a fost transportat la C. K. Diea, unde a funcționat cu intermitențe. În sfârșit, în mai 1913, Biblioteca a fost mutată în clădirea Băncii Populare. Este vorba despre imobilul care se află pe coperta acestei broșuri, imobil care a supraviețuit secolului dictaturilor și se află în picioare și astăzi, pe strada Republicii.

Din această *Dare de seamă* descoperim că Biblioteca deservea cititori din Odobești, Vârteșcoiu, Faraoanele, Jariștea, Vărsătura, Broșteni, Clipicești, Țifești, chiar și din Focșani. Aceștia erau membrii ai *Casei de Citire „Cetatea Crăciuna”* și plăteau o cotizație lunară.

Membrii de onoare erau Manea Băiatu – primarul oraşului, I. Gh. Giurgea – fost deputat, N. Guţulescu, I. I. Popa şi Rozina Zaharia. Printre cei 173 de membri ai Bibliotecii, le-am spune noi astăzi cititori, întâlnim toate profesiile: avocat, comerciant, bancher, contabil, proprietar, tâmplar, învăţător, diriginte poştal, dr. veterinar, şef staţie CFR, conferenţiar, frizer, director de bancă, casier, *engrosist vinuri*, casier de gară, grefier, căpitan, judecător, magazioner etc. Nu lipseau dintre cititori, studenţii, seminariştii, pensionarii, preoţii Arghir Spiridion şi Vasile Ionescu, judecătorul St. Bărănescu, administratorul de plasă Alex Irimia, judecătorul Dimitrie Constantinescu, învăţătorul Nicolae Cerchez din Vărsătura, marii proprietari Grigore Dragomir, C. Grigoriu, Ioan Cureţianu, familia Băiatu, familia Hainăroşie din Jariştea, preotul Constantin Mazilu din Broşteni, învăţătorii Petre Saragea din Vârteşcoiu şi Ioan Saragea din Jariştea şi familia Velniţă. Preşedinte de onoare al Bibliotecii era istoricul Nicolae Iorga!

Această *Dare de seamă* nu este un simplu expozeu al activităţii Bibliotecii Publice din Odobeşti pe anul 1913. Este mai mult decât atât, este o mărturie a unei societăţi aflată în plină transformare, a unui oraş care se trezea la viaţă din punct de vedere economic după dezastrul creat de filoxera care distrusese viile în totalitate. În acelaşi timp, volumul pe care îl avem în faţă dă mărturie despre nivelul conştiinţei sociale a comunităţii din Odobeşti, superior celei din zilele noastre. Observăm cum mici funcţionari, avocaţi, oameni din cadrul Poliţiei se întruneau şi discutau problema supravieţuirii Bibliotecii, cum căutau soluţii pentru a-i asigura din punct de vedere material funcţionarea. Nu în ultimul rând, descoperim fermentul unei vieţi sociale reale, la cumpăna dintre Războaiele Balcanice şi debutul Primului Război Mondial. Citind procesele verbale, intervenţiile, notele, remarcile, avem impresia că ne aflăm în romanele lui Constantin Apostol.

Întrucât în prima lună din 1913 Biblioteca a fost închisă, în lunile februarie, martie şi aprilie au avut loc mai multe întruniri în care s-a discutat modalitatea redeschiderii Bibliotecii şi găsirea unui sediu adecvat. Printre altele s-a decis închirierea unui local şi strângerea de fonduri, chiar prin organizarea unei serate a doua zi de Paşti, apoi închirierea Salonului "B" al Băncii Populare anual, pentru a-l putea închiria pentru serate şi nunţi în vederea asigurării banilor de funcţionare. În sfârşit, pe 12 mai Biblioteca s-a mutat în imobilul închiriat.

Deoarece ne aflăm în toiul Războaielor Balcanice, la care participau zeci de podgoreni, membrii Comitetului s-au întrunit şi au hotărât să strângă rechizite militare şi ajutoare pentru familiile celor

plecați pe front. Au tipărit și un manifest de încurajare pe care l-au oferit fiecărui soldat din Odobești plecat la al doilea Război Balcanic. Demersul membrilor a fost sprijinit de primarul Manea Băiatu, prin adresa de împuternicire din 3 iulie 1913.

Secretar-Casier al Bibliotecii în acea perioadă era C. Ioan Velișcu, cel care pregătește de altfel și *Darea de seamă* pentru tipar. Din aceasta aflăm că la sfârșitul anului 1913, Biblioteca posedă peste 1000 de volume, dintre care 600 de exemplare legate. De asemenea, pe rafturile Bibliotecii se aflau colecții din revistele "Flacăra" (donație Cerckez), "Democrația", "Minerva", "Liga Deșteptarea" (donația Velișcu), "Ecolul Teatral Brăila" (donația Potamianu), Revista de Viticultură și Rev. "Democrația", ultimele donate de Ana Georgescu, soția medicului Anastase Georgescu, în imobilul cărora funcționează astăzi Biblioteca. La Odobești veneau și revistele franțuzești "Les Annales", "Femina" și "L'Illustration". Demn de notat este că Biblioteca avea abonamente lunare la publicațiile românești și cele franțuzești citate mai sus.

Biblioteca a primit donații în cărți de la Casa Școalelor, Casa Bisericii și Ministerul Instrucțiunii.

La sfârșitul celui de-al treilea an, având un fond de carte și un Comitet pe măsură, Comitetul elaborează și tipărește un apel în care-și face cunoscut programul cultural al Bibliotecii, din care merită reținut măcar ideea că "*Bibliotecile populare alături de Școală și Biserică, alcătuiesc cea mai frumoasă podoabă a unui Oraș și a Țării întregi*".

Bref, la sfârșitul anului 1913, Biblioteca Publică din Odobești funcționa în imobilul Băncii Populare, avea o sală de "*citit*", "*ținută la dispoziția publicului în fiecare zi, după-amiaza și seara*". Instituția își propunea să organizeze șezători literare în fiecare săptămână, să întrețină o școală de adulți, să organizeze conferințe publice în oraș și în satele din jur. Sala de "*citit*" era deschisă Duminica și în zilele de sărbătoare, iar Comitetul trimitea adrese primarilor, notarilor, învățătorilor și jandarmilor din comunele din jur prin care îi invitau să le treacă pragul. Cel care dorea să devină membru al Bibliotecii plătea 0,50 bani pe lună.

Nu lipsește din această *Dare de seamă* accentul antisemit, care va exploda în perioada interbelică. Deși pericolul nu-l reprezenta populația evreiască, observăm că aceasta făcuse obiectul unei întruniri pe 9 noiembrie când s-a votat o moțiune care a fost trimisă Ligii Culturale din București. Soluția "*problemei jidovești*" era "*înlocuirea treptată a jidanilor din toate ramurile de activitate omenească prin elemente românești, boicotarea evreilor și scoaterea evreilor din armată*"! Din nefericire, după ce evreii au luptat cot la cot cu românii în Primul Război

Mondial, aceste aberații antisemite vor deveni politică de stat în deceniul 4, iar în timpul regimului Antonescu, la Odobești s-a început amenajarea unui ghetto în partea de Nord a orașului.

În imobilul închiriat, Comitetul Bibliotecii a decis în 1913 înființarea unui "Muzeu Național", cu trei secții: viticolă, artă națională și antiuități. Pentru acest muzeu au fost primite în cursul anului 1913 donații importante constând în colecții de monede vechi, medalii vechi, cărți vechi, acte și manuscrise importante despre istoria orașului. Toate acestea, precum și fondul de carte din prima jumătate a sec. XX au dispărut fără urmă în perioada de început a regimului comunist. Valori inestimabile s-au evaporat și nu există niciun indiciu despre toate aceste donații în afara acestei dări de seamă.

Dintre conferențiarilor invitați în 1913 la Biblioteca din Odobești amintim pe Simion Mehedinți - profesor la Universitatea din București, avocații P. B. Chiriță și Alex Lascarov din Focșani, prof. francez Dodun des Perryeres - directorul Școlii Viticole din localitate, S. Motaș - conferențiar la Școala Viticolă, judecătorul Șt. Bărănescu din Odobești și alți profesori, institutori și avocați. De aici tragem concluzia că instituția reușise să se impună în urbe, să aibă un prestigiu, atâta timp cât istoricul Nicolae Iorga acceptase să fie președinte de onoare, iar seria conferințelor pe 1913 fusese deschisă de savantul Simion Mehedinți.

Reeditarea acestei *Dări de seamă* este și un omagiu adus odobeștenilor de la începutul veacului trecut, care au reușit să pună bazele primei Bibliotecii Publice din fostul județ Putna și să introducă *Orașul viilor domnești* în circuitul cultural național. Cu puțină șansă această broșură va fi lansată la Casa de Cultură din localitate pe 15 ianuarie, ziua de naștere a Poetului Mihai Eminescu, din 2011 Ziua Culturii Naționale.

Romeo-Valentin Muscă, PhD

CONVOCARÉ

Membrii **Casei de Citire „CETATEA
CRĂCIUNA“** din Odobești, sunt rugați a lua parte la :

ADUNAREA GENERALĂ din

30 IANUARIE 1914 Orele 2 ½ p. m.

Adunarea se va ține în Odobești la sediul
Casei de Citire

Toți Românii au dreptul să ia parte la adunare.
Numai membri la curent cu plata cotizațiunilor, pot lua
parte la votare.

Conform artic. 19 din statut, aceasta fiind a 2-a convocare,—
adunarea se va ține cu ori-câți membrii vor fi prezenți.

Ordinea de zi a adunării generale este:

- Darea de seamă a secretarului Casei de Citire.
- Raportul casierului și aprobarea bilanțului pe 1913.
- Raportul cenzorilor și descărcarea consiliului de
administrație de gestiunea sa.
- Alegerea comitetului de conducere pe 1914.
- Enunțarea viitorului program de activitate—al Casei
de Citire.

Președinte: Gr. Dragomir
Secretar; C. I. Velișcu

COMITETUL DE CONDUCERE

Pe Anul 1913

Președinte :	Gr. Dragomir .. Mare proprietar
Vice Președ. {	An. Zaharia .. Avocat
	Gr. Profiriu. .. »
Secretar-Casier:	C. Velișcu ... »
Bibliotecar ..	S. Motas ... Diplom. șc. agricole
Membri {	J. Sacheti ... Dirig. oficiu poștal
	M. Iarca ... Proprietar

M E M B R I I

Casei de Citire „CETATEA CRĂCIUNA“

Președinte de onoare : D-l N. IORGA, profesor universitar

Membri de onoare { D-l Manea Baiatu, primarul orașului
» I. Gh. Giurgea, fost deputat
» N. Guțulescu
» I. I. Popa
D-na Rozina Zaharia

Membri activi:

- 1) Angliei N. Victoria . Găgești-Putna;
- 2) Arghir Gh. . . învățător . » »
- 3) Arghir Spiridon . Preot. Odobești
- 4) Antonescu I. C. . . Avocat Vidra
- 5) Amărăcâi lordache . »
- 6) Atanasiu Gh. I. . Odobești
- 7) Baiatu Emil .. . »
- 8) Baiatu Ioan .. . »
- 9) Baiatu Vasile . . . »
- 10) Baiatu Gabriel . . . »
- 11) Bărănescu St. . Judecător . . . »
- 12) Blându Th. . . Proprietar »
- 13) Belciuganu D-tru . »
- 14) Bușilă Smaranda . »
- 15) Beldescu Gh. . . »
- 16) Bahamat Iancu . . . »
- 17) Berdan Ștefan . . . »
- 18) Botez C. Magaziner gara »
- 19) Bucur N. *
- 20) Bucur C-tin Panciu
- 21) Brăcăcescu Răducan Călărași
- 22) Constantinescu D-trie Adj. judecător Odobești
- 23) XXXXXXXX Nae . »

24) Cristea Manole . . .	Odobești	
25) Curețianu Ioan . . .	Proprietar . . .	»
26) Ciocoieșu Th. . . .	Negustor . . .	»
27) Chirița Anastase . . .	Casier Podgoria . . .	»
28) Chiriță Justin . . .		»
29) Chiriță Gh.	Sublocot. Pionieri . . .	Focșani
30) Cristescu N.. . . .	Căpitan . . .	Buzeu
31) Chiriac D-tru	Grefier . . .	Vidra
32) Cerchez Nic.	învățător . . .	Vărsătura
33) Cerchez Emil	»
34) Călțaru Grigore . . .	Proprietar . . .	Odobești
35) Cernea Tiberiu	Cont.Dealu Odobeștilor . . .	
36) Chicioarea Gh.	învățător . . .	Clipicești
37) Cristofor N.		Odobești
38) Dulhan Nicolae		Vărsătura
39) Dobrescu V.	Contab. Frăția.	Focșani
40) Dragomir Grigore . . .	Mare propriet.	Odobești
41) Dragomir Gh.	Student ...	»
42) Dragomir Ioan	»
43) Dragomir Nicu	»
44) Diea M. C-tin	Casier Crăciuna	»
45) Diea M. Ioan	Student ...	»
46) Diea K. C-tin	»
47) Dumitriu Cornișanu	
48) Dumitriu C.	Comerciant . . .	»
49) Dumitriu A. C.	Casier Banca Populară	»
50) Droc Ioan	Pensionar . . .	»
51) Droc Ștef.	»
52) XXXXXX	Institutor . . .	»
53) Dumitrescu Nică	Proprietar . . .	»
54) Dimian D-tru	» . . .	
55) Dimian Nic.	» . . .	»
56) Dimian Petre	» . . .	»
57) Demel Paul	Comerciant. . .	»
58) XXXXXX Ghiță	» . . .	»
59) Joseph Dodiun des Perrieres . . .	Dirac. școala viticul.	»
60) Deciu Maria	Dirac. școala de fete	»
61) Farcășanu Ioan	Comerciant . . .	»
62) Faur Dimitrie	

63) Fotin C.		Vârțișcoi
64) Grigoriu Gh. C.	Proprietar	Odobești
65) Georgescu Gogu	Avocat	
66) Gheorghiu Ștef.	Engrosist de vinuri	
67) Gheorghiu Nic.	Casier gara	Focșani
68) Grigoriu P. Fani	Proprietar	»
69) Ghemuleț Grig.	»	
70) Ghemuleț Gh.		»
71) XXXXXXXX	Învățător	»
72) XXXXXXXX		»
73) XXXXXXXX		»
74) Gogu Costachi		»
75) Gennetti Gh.	Funcționar poștă	Odobești
76) Grosu Gh.	Contabil Banca Populară	»
77) Haina roșie D-trie		Jarișteea
78) Hristodorescu I.	Contabil Banca Putnei	Focșani
79) Hristodorescu C.D	Director Banca Crăciuna	Odobești
80) Helciu Spiridon	Casier Podgoria	»
81) Haidin D-trie	Funcț. poștă	»
82) Homoceanu Ștef.		»
83) Ionescu P. Brașovenii		
84) Ionescu Ștef.		*
85) Ionescu Nicolae	Comerciant	»
86) Ionescu N. N.	Cont. Banca Viticolă	»
87) Ionescu Lache	Frizer	»
88) Ionescu Vasile	Ec. Stravofor	Broșteni
89) Ioniță Pavel	Proprietar	Odobești
90) Ioniță Lache	»	»
91) Ioniță °. D-trie		
92) Iarca C-tin		»
93) Iarca Nicolae		»
94) Irimia Alex	Ad-tor de Plasă	
95) Iftode Ioan	Șc. Viticolă	
96) Leon Ștef.	Frizer	»
97) Liciu C-tantin		»
98) Lungu Anton		Focșani
99) Lurssen Ștefania	Profesoară piano	»
100) Lăduncă Ștefan	Proprietar	Țițești
101) Mihai Lucreția	Studentă	Paris

102) Mihai Gavril		Odobești
103) Macovei XXXXX	Proprietar	»
104) Mandrea C-tin	Contabil	»
105) Manea Petre		»
106) Manea Ioan		»
107) Marin Ștefan		»
108) XXXXXX orea		»
109) Manolescu N.		»
110) Motaș Socrat	Conferențiar șc. Viticolă	
111) Mușat Dumitru		
112) Magearu Jean		
113) Mazilu Pr. C-tin		Broșteni
114) Munteanu Vasile	Medic Veterinar	București
115) Nicolau Viorica		Țifești
116) Nicolau I. N.		»
117) Nicolau C. C.		Bolotești
118) Nedelcu Gheorghe		Odobești
119) Negru C.	Institutor	»
120) Negolescu Gogu	Șef stație	»
121) Negoescu Ana	Contabil Frăția	Focșani
122) Popa I. XXXXXX		
123) Popa I. Nic.	» Podgoria	Odobești
124) Popa Vasile	Institutor	»
125) Popa V. Constantin		»
126) Popa V. Marcel		»
127) Petroianu I.		»
128) Petroianu I. Elena		»
129) Profiriu Grigore	Avocat	
130) XXXXXXX	Contabil Isvorul	»
131) Pascu T.	D-r. Veterinar.	»
132) Potamianu L.		Brăila
133) Pavelescu Ștefan		Odobești
134) Popoiu Sterian		»
135) Popovici Dumitru		»
136) Rașcu Zamfirița		»
137) Rafael Ștefan		»
138) Simionescu Constanța	Institutoare	»
139) Simionescu Maria	»	
140) Sachetti Jul.	Dirig. Ofic. Poștal	»

141) Secareanu Gh.		»
142) Sterian C. Jean		»
143) Stanciulescu C.	învățător	Vârțișcoiu
144) Saragea Petre	»	»
145) Saragea Ioan	»	Jariștea
146) Stoica M. C-tin		»
147) Serea Gh. Ioan		
148) Savulescu C-tin		
149) Silvestru Ioan		
150) Teodoriu M.	Direc. Banca Viticolă	Odobești
151) Teodorovici Titu	Elev Seminar	lași
152) Teodorovici Milan	Cont. Banca agricolă	București
153) Teliță Nicolae	Tâmplar	Odobești
154) Țintă Alex.	Avocat	Focșani
155) Untu Florea	Proprietar	Odobești
156) Vasiliu XXXXXXXX		»
157) Velișcu Ioan	Avocat	Focșani
158) Velișcu Nic.	Cont. Banca Putnei	»
159) Velniță Vasile	Comerciant	Odobești
160) Velniță D-tru	»	»
161) Velniță C-tantin	»	»
162) Vasiliade Petre	Stud. Școala comercială	An vers
163) Vasiliade Nic.		Odobești
164) Vasilian Eug.	Șc. viticola	«
165) Vintilescu Mihai		«
166) Varlaam I. M.		«
167) Vrabie Petre		«
168) Virgil Oprea		«
169) Vartanian Elisa		«
170) Zaharia Anastase	Avocat	«
171) Zaharia D-tru		«
172) Zamfirescu Gh		«
173) Zamfirescu Vasile		«

Total 173 membri

„CETATEA CRĂCIUNA”
DAREA DE SEAMĂ PE ANUL 1913

căt̃re

Adunarea Generală din 30 Ianuarie 1914

Domnilor Membri,

Se împlinesc patru ani de când există aceasta «Casa de Citire», și jumătate de an de când este condusă de actualul comitet.

La început gândul celor ce i-au dat ființă, a fost să facă o simplă Bibliotecă publică—precum reesă din Procesul Verbal din 31 Ianuarie 1910. Și i-au dat numele de Bibliotecă publică «Cuza-Vodă».

Astăzi tot Bibliotecă publică a rămas, însă activitatea acestei Biblioteci s'a întins și mai departe. Încetul cu încetul s'a transformat în *Casă de Sfat și Citire* pentru popor, mai apoi în această Casă de Citire s'a pus bazele unei Instituțiuni de credit, Banca «Cetatea Crăciuna» etc.

Acei, cari au fost în fruntea acestei mișcări culturale în orașul nostru trebuie s'o recunoaștem că au depus cea mai intensă muncă—spre a ajunge scopul pentru care această «Casă de Citire» a fost înființată.

Asupra activității comitetului anterior nouă, nu mă voi ocupa—întrucât s'a putut lua cunoștință la timp—din dările de seamă anuale.

Membri fondatori ai Biblioteca au fost:

L-t N. Cristescu

P. Ionescu Brașoveanul

Em. Baiatu

C. Pr. Diea

La vre-o două luni dela înființare, în ședința de la 25 Martie 1910, după propunerea D-lui I. Antoniu se schimbă numele Bibliotecii din «Cuza-Vodă» în «Cetatea Crăciuna»

de la urmele Cetăţuiei cu acelaş nume, ce se afla pe malul Milcovului,... şi spune D-l I. Antoniu «că *adoptând acest nume istoric s'ar stabili oarecari legături de simpatie între Biblioteca şi Cetăţenii Odobeştenii*».

De atunci Biblioteca a luat numele de :

CASA de CITIRE pentru Popor «CETATEA CRĂCIUNA»

Notiţe Istorice asupra «Cetăţii Crăciuna».

«Cetatea Crăciuna» fost ridicată de către Radu cel Frumos la 7 Martie 1471, ca să se asigure deţinutul Putnei, după înfrângerea dela Soci în ţinutul Bacăului. ¹⁾

La 1473, Ştefan Vodă scoboară la Milcov, unde împărţind steaguri oştirilor sale porni un nou războiu contra lui Radu.

Lupta s'a dat la 18 al aceleaşi luni la un vad numit de cronicarii noştri «Cursul ape» ²⁾, aproape de graniţa ţărilor. Radu fu învins şi Ştefan-Vodă la 24 Noembrie intrând în cetatea **Dâmboviţa** a Bucureştilor, luă visteria şi steagurile fugarului Radu, pe Doamna cu două Domniţe, dintre care una Maria fu mai târziu soţia lui.

Radu muri în anul 1474, în acelaş an fu dărâmată şi Cetatea Crăciuna.

La tronul Munteniei urmează Laiotă Basarab protejatul lui Ştefan.

Dar şi Laiotă se arată nu după multă vreme, un om fără recunoştinţă, căci în ajunul luptelor dela Rahova şi Podul înalt (1475) închină Ţara Turcilor.

Ştefan a eşit victorios—bătând cumplit pe Turci cu tot sprijinul dat lor din partea lui Laiotă.

După această mare isbândă, povesteşte cronicarul Gr. Ureche, Ştefan-Vodă trecând Şiretul bate pe Laiotă şi anexează ţinutul Putnei la Moldova.

Dat'au Ştefan Vodă voie oştii sale să prade în trei «zile cât vor putea în ţara Românească şi prădând oştenii

¹⁾. Pentru ruinele Cetăţii Crăciuna a se vedea Lepadatu- Vlad Călugărul—Bucureşti 1903 pag. 33.

Pentru înălţarea Cetăţii Crăciuna. vezi Iablonowshi Sprany Woloskle za Ingellonow în Srod etc. Varşovia 1878.

^{*}). Cronica Putneană îl numeşte Pârâul Alb.

«*adus-au multă dobândă și zăbovind Ștefan Vodă acolo până ce s'a strâns oștile sale, aducând și pe mulți din boerii țării Românești și alți oameni de frunte acolo, au pus pe ai săi boeri și oameni de cinste de au vorovit și au tocmit de au despărțit din Milcovul cel mare o parte de pârâu, ce vine pe lângă Odobești și trece de dă în apa Putnei și acela până astăzi este hotar țării Moldovei și țării Muntenestei.*

«*Iar mai înainte era price între amândouă țările, că țara Muntenescă vrea să fie hotarul său până în apa Trotușului, iar Moldovenii nu-i lăsau,—până a vrut Dumnezeu de s'a tocmit așa.*

«**Și a luat Ștefan-Vodă Cetatea Crăciuna — cu ținut cu tot, ce se chiamă ținutul Putnei și l'au alipit la Moldova și au pus pârcălabii săi pe Vilcea și pe Ivan.**

[*Letop. Moldovei de M. Cogălniceanu pag. 161—262 vol. I*]

Cu privire la anexarea ținutului Putnei, Letopisețul Bistrițean publică în «Cronice inedite» (pag. 57—58) de D-l I. Bogdan ne dă următoarea indicație:

«*In anul 6990 (1482) Martie 10 luat-au Ștefan Vodă Cetatea Crăciuna și au așezat întrânsa pârcălabii săi Vâlcea și Ivanco.*

Letopisețul Putnean, nu pomeneste nimic despre vre-o luptă a lui Ștefan Vodă cu Laiotă, la aceeași data cu lupta dela Rahova, leat 6983 (1457), pe care o descrie în mod amănunțit.

De aici deducem, că anexarea ținutului Putnei s'a făcut mai târziu de anul 1475, și Letopisețul Putnean confirmă aceasta, când spune: «...în anul 6989 (1481) Iulie 8 fu bătălia cu Țepeluș lângă apa Râmnicului în țara Muntenescă și îl bătu Ștefan Vodă, dar hatmanul Șendrea peri în acea bătălie. ¹⁾»

Este evident că Gr. Ureche a confundat datele și evenimentele, punând la 13 Ghenarie 1475 evenimentele cari s'au petrecut mai târziu.

D-l N. Iorga spune în «Istoria lui Ștefan cel Mare» (pag. 163).

«... că Ștefan Vodă după victoria dela Rahova n'a tre-

¹⁾ Arhiva istorică B. P. Hașdeu Vol, III pag. 8

cut Siretul, și nici s'a luptat cu Laiotă din sus de Râmnic, nici **Hatmanul Șendrea**, cumnatul Domnului n'a fost ucis în această presupusă luptă, întru cât moartea lui s'a întâmplat la 1481 Iulie 8 în lupta dela Râmnic cu **Basarab cel Tânăr** supranumit **Țepeluș**.

În adevăr și acest Basarab, cu toate că fusese protejat de Ștefan,—a rămas necredincios creștinătății, ca și predecesorul său Laiotă.

Țepeluș pentru a se apăra din partea lui Ștefan Vodă care căuta să-l scoată din domnie, pe la 1481 luă măsuri și întări **Cetatea Crăciuna**, care stătea dărâmată încă de prin anul 1474.

La 8 Iunie 1481. Ștefan cel Mare cu oaste, bătu pe Țepeluș la Râmnicu-Sărat și-l înlocuește cu **Vlad Călugărul**, fratele lui Vlad Țepeș.²⁾

Pe iarnă însă Țepeluș se întoarse cu ajutor turcesc și veni la **Crăciuna**.

«Atunci s'a dat lupta decisivă în **10 Martie 1842**, **Cetatea Crăciuna** căzu, Ștefan anexă ținutul Putnei definitiv la Moldova și puse pârcălabii săi pe **Vâlcea și Ivanco**.

Țepeluș fugi la Olteni, de aici fu ucis la Glogova de către boerii Mehedințeni.

Vlad Călugărul rămase Domn al Munteniei.

Astfel dar timp de 12 ani s'au dat aici lupte sângeroase, între Ștefan cel Mare și Domnii Munteniei, pentru stăpânirea ținutului Putnei. Valuri de sânge au curs până când în fine Ștefan Vodă reuși să stabilească hotarul la **Milcov**.

(Istoricul Focșanilor de D.F. Caian 1906)

Ș'acum se mai păstrează valurile ridicate, de soldații lui Radu și cine trece Milcovul prin acele locuri poate vedea încă scobitura săpată parcă într'adins în malul Milcovului—din care armatele loveau fără greș, —ferite de săgețile dușmanului.

D'atunci a trecut multă vreme... și lumea s'a schimbat.

Locurile însă au rămas aceleași. Ruinele Cetății Crăciuna sunt icoana pururea vie, a vitejii noastre strămoșești.

Fiecare lucru, fiecare colțișor udat de sângele părinților

²⁾ N. Iorga. Istoria lui Ștefan cel Mare pag. 197.

noștri va aminti generațiilor viitoare că : «*un neam mare și viteaz a trăit aicea, că mândri Crai ai Țărilor Române au stăpânit meleagurile acestea și că numai cu prețul sângelui strămoșii noștri ș'au păstrat pământul lăsat lor moștenire dela împăratul Traian.*

Acele ruini ne mai arată, că locurile pe cari ne aflăm sunt ale noastre, și noi avem dreptul în primul rând să trăim aicea, și mai apoi alții care au venit nepoftiți peste noi.

Iată dar, valoarea *monumentelor de Glorie ale neamului nostru*, iată dar însemnătatea acestui nume de «*Cetea Crăciuna*».

Primul Comitet de Conducere al Casei de Citire
a fost alcătuit astfel:

(11 Aprilie 1910)

Președin. Lt. N. Cristescu Bibliotecar, C. Pr. Diea
Vc.-preș. C. Mandrea Casier: I. Antoniu
Secretar, P. Ionescu Br.

L-t. N. Cristescu, ține preșidenția până la 1 Mai 1910, când demisionează.

Dela 1 Mai 1910—e ales președinte D-l Km. Băiatu și conduce Biblioteca—cu multă sârguință până la 17 Februarie 1912 când demisionează.

Dela 17 Aprilie 1912 Biblioteca e transportată dela Hotel Dumitrescu—în casele D-lui C. K. Diea,—unde a stat închisă până la 2 Mai 1913, când din inițiativa noastră am adus-o în acest local. 1)

În felul cum se presintă noul local oricine poate vedea frumosul progres ce am făcut—punând la dispoziția cititorilor o sală vastă de lectură, o sală de bibliotecă, o sală de șezători, întruniri și conferințe etc.

Aici oricine poate veni să consulte o carte, aici oricine poate găsi liniștea trebuitoare pentru citit în condițiuni cu totul gratuite.

1) Astăzi proprietatea Băncii Populare.

PARTEA ADMINISTRATIVĂ

Domnilor,

Desigur vă veți întreba cum a ajuns Biblioteca aici ?

În câte-va cuvinte după datele oficiale și procesele verbale,—voi resuma întreaga activitate administrativă și culturală a Biblioteciei «Cetatea Crăciuna» pe anul 1913.

În calitate de membru al Bibliotecii «Cetatea Crăciuna», adresez cu data de 2 Februarie 1913, (înregistrată la No. 38) următoarea cerere, către Președintele Casei de Citire :

Domnule Președinte,

În calitate de membru al Casei de Citire «Cetatea Crăciuna» din Odobești, sunteți rugat a binevoi să convocați membrii activi a sus numitei Case de Citire,—spre a proceda conform Statutului—la completarea și reînnoirea comitetului de conducere.

Nădăjduesc, Domnule Președinte, că și dorința D-voastră este ca munca și activitatea frumoasă ce a'ți depus până acum—în folosul acestei Instituțiuni culturale să continue să'și dea și pe viitor roadele sale binefăcătoare spre
Binele general.— etc. etc.

Semnat: C. Velișcu

Pe această petiție—se pune următoarea rezoluție— de către secretarul Casei de Citire, singurul care mai rămăsese în Odobești.

«Se va convoca membrii pentru Adunarea generală».

Semnat, P. Ionescu

La 10 Februarie 1913 înaintez tot către Președintele Casei de Citire, următorul memoriu : (înregistrat sub No. 39 din 10 Februarie 1913).

Domnule Președinte,

Având în vedere artic. 60 și 61 din Statul «Casei de Citire Cetatea Crăciuna» din Odobești,—am onoare a vă înainta următorul memoriu.

MEMORIU

Am putut constata cu regret, că comitetul celei mai însemnate instituțiuni de cultură din localitate a stat retras atâta vreme, departe de evenimentele importante și vitale ale neamului nostru, departe de grija pregătirii zilei de mâine și a răspunderii pe care o generație tânără e datoare s'o aibă.

În vreme ce situația externă inspira multă îngrijorare ; în vreme ce toată țara era în plină agitație sufletească, numai în Odobești,—mu se simțea, nu se auzea nimic.

Era o datorie ca această Instituție culturală, care reprezintă expresiunea elementelor culte din orașul nostru, să se afirme, să se manifeste, să dea semne de viață.

Aceasta nu s'a făcut și nu se putea face din mai multe puncte de vedere:

- 1) Lipsa de local.
- 2) Lipsa de direcție,
- 3) Lipsa de concursul, chiar al prietenilor noștri.

Având acestea în vedere solicit concursul D-voastră în prefacerea noului comitet prin elemente muncitoare și dornice de a împlini fapte.

Veți bine-voi a convoca Adunarea Generală spre a pune în discuțiune aceste desiderate și a delibera asupra felului cum credeți D-voastră de cuviință a se proceda.

Arătăm tot odată admirația și sincerile noastre mulțumiri membrilor și tuturor sprijinitorilor acestei Biblioteci.

Nădăjduim, că drumul d'abia la început va fi continuat cu succes, și atâta timp cât se vor găsi inimi, cari să simtă Românește, Biblioteca «Crăciuna» va rămânea icoana vie a unei munci desăvârșite și a unor jertfe demne de imitat,—ale acelor care i-au dat ființă și au condus-o până acum.

Nădăjduim, că această Bibliotecă va continua mai departe—opera de trezire a conștiinței cetățenești și educație generală a poporului românesc.

Domnule Președinte,

Când societăți străine trăesc în mijlocul nostru și prin ajutorul nostru,—eu cred, că e datoria noastră—a nu lăsa,

ca o Societate culturală și singură la noi,—să dispară ; și nici ca valoroasele! cărți ale Bibliotecii să fie transportate aiurea, ci cu toții strâns uniți la olaltă, conștienți de Bi-nele ce-1 facem,—să contribuim cu tot posibilul ca această Instituțiune culturală să dăinuiască cât mai multă vreme, ducând cu dânsa.... departe... în viitor,—tradițiile u-nui neam întreg și nădejtile.... unor tineri plini de entuziasm și avânt sufletesc.

Primiți, vă rog D-le Președinte....

Semnat: **C. Velișcu**

1913 Februarie - 10.

1) *La 26 Februarie*, avem o primă consfătuire, acasă la D-l Avocat Gr. Profiriu, cu care prilej D-l P. Ionescu, a explicat cum fostul Președinte Em. Băiatu a plecat din Odobești, nelăsând nici un răspuns. D-sa ca membru al vechiului comitet, își ia sarcina de a-i scrie în această privință și totodată e de părere a se convoca Adunarea generală spre a se alege un nou Comitet.

Iau parte la consfătuire : D-nii Gr. Profiriu Avocat, C. D. Hristodorescu, Directorul Băncii Crăciuna, Ionescu Brașoveanu, I. Porumbel Institutator-suplitor, Gh. Petrescu, Polițaiul Orașului, Sublocot. Tataranu, N. Popa Contabil Soc. Podgoria, V. Dobrescu Contabil B. Crăciuna și C. Velișcu, Avocat.

D-l Sublocot. Tataranu explică nevoia de a se alege un comitet activ și energetic.

D-l *C. Velișcu* în legătură cu frumoasa dorință a D-lui Subl. Tataranu, explică cum cineva prin *muncă hotărâtă* și *cinste*, poate să se impună în fața lumii și după ce aduce laude fostului comitet pentru activitatea depusă, e de părere să se aștepte răspunsul D-lui Em. Băiatu, etc.

2) *La 2 Martie*, avem o a doua consfătuire, când se cere răspunsul D-lui Em. Băiatu.

3) *La 9 Martie*, întruniți acasă la D-l C. D. Hristodorescu avem a treia consfătuire în care :

D-l *P. Ionescu*, spune că activitatea Bibliotecii trebuie să se manifesteze de fapt și nu să se lucreze după paravan. Pentru aceasta spune D-sa, e nevoie de concursul tuturor membrilor.

D-l *C. Velișcu*, explică aceiași idee printr'o serie de fapte din activitatea sa studentească.

Scopul Bibliotecii—fiind *cultural* și *național*—spune D-sa, membrii săi sunt legați a conlucra în acest sens,—fiecare membru aparte, liber fiind să facă orice vrea.

Insistă asupra faptului, că între membrii să nu se piardă nici odată acea legătură a Idealului ce trebuie să ne călăuzească pe noi toți.

4) *La 23 Martie*, întruniți la D-l *C. Velișcu* acasă, se alege o delegație compusă din : *C. Velișcu, Gr. Profiriu, C. Hristodorescu, P. Ionescu, N. Popa*, care să facă demersurile necesare pentru convocarea Adunării generale.

5) *La 5 Aprilie*, se întrunește Adunarea generală în localul Băncii «Crăciuna».

Prezidează D-l *N. Jarca*.

Se dă cuvântul D-lui *P. Ionescu*. D-sa descrie în puține cuvinte istoricul Bibliotecii, care a fost motivul înființării Bibliotecii, și cari au fost sprijinatorii morali și materiali ai Bibliotecii. Amintește de râvna cu care a muncit *Locot. N. Cristescu* și acei care l'au înconjurat.

D-l *C. Velișcu*, arată că, acei care vor fi propuși a continua opera de răspândire a luminii în popor.... 'și vor face pe deplin datoria, așa cum conștiința lor neintinată și curată li-o dictează. Cere în schimb concursul necondiționat al tuturor membrilor.

În lupta de redesteptare a conștiinței naționale la un popor,—se cere multă muncă, multă râvnă, și mai presus de toate înțelegerea însăși—din partea fiecăruia—a datoriei, pentru care cineva e chemat a o îndeplini.

Aduce elogiul celor, cari au muncit în acest sens și urează celor cari au să vie... *spor* la muncă și *izbândă* în lupta ce-au purces pentru răspândirea culturii în straturile poporului.

Aduce meritate laude D-nelor *Ana Gr. Dragomir*,

Rozina Zaharia, D-lor I. G. Giurgea, Gr. Dragomir, N. Guțulescu și alții care au dat sprijinul pentru suținerea Bibliotecii.

Mai vorbesc D-nii: *Gr. Profiriu, N. Tarea, P. Saragea* Vârțișcoi, etc.

Se votează apoi de Adunarea generală următorul comitet

Președinte	Gr. Dragomir		
Vc. Președ.	{ Gr. Profiriu C.D.Hristodorescu	Membrii	{ N. Iarca P. Saragea
Casier		C. Velișcu	
Secretar,	P. Ionescu	Cenzori	{ Gvr. Mihai I. Popescu T. Teodorovici
Bibliotecar,	N.I. Popa		

6) *9 Aprilie*, se ține prima ședință de comitet acasă la D-l C. Velișcu.

Prezidează Vc. Președ. Gr. Profiriu.

Se pune în discuție:

- 1) închirierea unui local.
- 2) Strângerea fondurilor de întreținere a Bibliotecii, propunându-se a se da o serată a doua zi de Paște.
- 3) Verificarea registrelor vechi.

16 Aprilie, se dă prima Serată-Dansantă, în Sala Chi-riac, al cărei beneficiu este de 110 lei.

7) *25 Aprilie*, a doua ședință de comitet, acasă la D-l C. Velișcu.

- 1) Se închiriază Salonul B. Populare cu **800** lei anual, putând închiria sala cea mare pentru se-rate, nunți, etc.
- 2) Se decidea se continua cu încasările, în care scop Casierul propune a se face niște carnete portative.

De asemenea se hotărăște a se face niște invitațiuni fie-cărui membru.

8) *3 Mai*. A treia ședință de comitet, care din cauză că localul unde trebuia să se mute biblioteca fiind în repa-riație, ședința s'a ținut tot la D-l C. Velișcu.

Se pun în discuție următoarele :

- 1) Chestia localului.
- 2) Modul de convocare a membrilor.
- 3) Serbarea zilei de 10 Mai.

1) Se stăruie a se isprăvi cât mai curând reparația localului Bibliotecii, și se hotărăște a se scădea din chirie zilele întârziate.

2) a) Se tipăresc anumite imprimare c. poștale, pentru convocarea membrilor și se ia hotărârea că acel membru din comitet, care va lipsi la 5 ședințe consecutive, nemotivându-se absența, va fi considerat demisionat de drept și Consiliul de Administrație îl va putea înlocui cu majoritate de voturi, etc.

b) Se vor considera de asemenea—membri activi, cari vor putea lua parte și la vot, numai acei cari sunt la curent cu plata cotizațiunilor.

c) Pentru încasarea cotizațiunilor, Casierul propune a se trimite tutulor membrilor invitațiune specială.

9) 7 *Mai*. A patra ședință de comitet acasă la D-l C. Velișcu.

a) Serbarea zilei de 10 Mai, nu se mai poate ține, din cauză că localul nu este gata.

b) Se hotărăște, ca peste câteva zile, să se mute Biblioteca, într'una din camere, spre a nu plăti chirie în două părți.

10) 12 *Mai*. Se mută Biblioteca fiind de față D-nii: Gr. Profiriu, C. Hristodorescu și C. Velișcu.

n) 18 *Mai*. Se discută oare cari chestiuni de administrație a Bibliotecii. Se propune a se isprăvi al doilea dulap de cărți.

12) 28 *Mai*. Se ține ședință pentru întâia oară la sediul Bibliotecii.

a) D-l P. Ionescu demisionează din calitatea de secretar și e rugat D-l C. Velișcu a-i ține locul.

13) 12 *Iunie*. Ședință ordinară la sediul Bibliotecii.

a) Se predă socotelile seratei de la 16 Aprilie cu un beneficiu net de 110 lei.

14) 15 *Iunie*. Ședință ordinară la sediul Bibliotecii

a) Se aprobă gestiunea Casierului pe luna Mai cu un sold de **303.05 b.**

b) Se hotărăște a se da o serbare câmpenească, pentru ziua de Sfântul Petru și Pavel.

15) 22 *Iunie*. Ședință ordinară, sediul Bibliotecii.

a) Se verifică registrele vechiului comitet de către Cenzori și se găsește o diferență de 294.45 b. sumă care rămâne în sarcina vechiului comitet.

b) Se decide a se plăti suma de lei 46.60 D-lui N. Te-liță, pentru reparatul și aranjatul Bibliotecii.

16) *24 Iunie. Ședință extraordinară*, sediul Bibliotecii.

a) Mobilizarea armatei române.

b) Se hotărăște tipărirea unui manifest.

c) Se contramandază serbarea dela 29 Iunie.

17) *26 Iunie. Ședință extraordinară*, sediul Bibliotecii.

Se pune în discuție:

a) Atitudinea membrilor pe tot timpul cât va dura războiul.

b) Subscripție publică pentru ajutorarea familiilor celor plecați la războiu.

18) *6 Iulie. Ședință ordinară*, sediul Bibliotecii.

a) Aprobarea gestiunii Casierului pe luna Iunie cu un sold de **216.60 b.**

19) *13 Iulie. Ședință ordinară*, sediul Bibliotecii.

a) Subscrierea sumelor pentru ajutorarea familiilor celor plecați la războiu.

b) Răspunsul primarului în ceia ce privește listele de subscripții etc.

20) *3 August. Ședință ordinară*, sediul Bibliotecii.

a) Aprobarea gestiunii Casierului pe luna Iulie, cu un sold de **163.90 b.**

21) *31 August. Ședință ordinară*, sediul Bibliotecii.

a) Aprobarea gestiunii pe luna August, cu un sold de **165.70 b.**

22) *7 Sept. Ședință ordinară*, sediul Bibliotecii.

a) Se aduce dela legător 180 vol.—în valoare de lei 97-95 b

b) Se închiriază salonul cu 140 lei D-lui D-r Gh. Mititelu.

23) *14 Sept. Ședință ordinară*, sediul Bibliotecii.

Se discută mai multe chestiuni de ordin Ad-tiv.

24) *21 Sept. Ședință ordinară*, sediul Bibliotecii.

25) *28 Sept. Ședință ordinară*, sediul Bibliotecii.

a) Propunerea unei Serate dansante.

b) Chestiunea deschiderii Bibliotecii.

c) Demisia Casierului.

- 26) 1 Oct. Ședință extraordinară, sediul Bibliotecii,
a) Aprobarea gestiunii Casierului pe luna Septembrie,
cu un sold de 44.40 b.
- 27) 30 Oct. Ședință extraordinară, sediul B. Crăciuna,
a) Complectarea Comitetului,
b) Deschiderea Bibliotecii.

Se completează Comitetul astfel:

Președinte,	Gr. Dragomir	
Vice-Președ	{ An. Zaharia. Gr. Profiriu	
Secretar-Casier	C. Velișcu	Bibliotecar { <i>S. Motaș</i> <i>J. Chiriță</i>
Membrii	{ <i>J. Sachetti</i> <i>N. Iarca</i>	<i>D. Belciuganu</i> <i>P. Ionescu</i>
Cenzori	{ <i>N. Popa</i> <i>T. Teodorovici</i> <i>Gvr. Mihai.</i>	

- 28) 31 Oct. Controlul Cenzorului.
- 29) 1 Noembrie. Ședință ordinară, sediul Bibliotecii.
a) Aprobarea gestiunii pe luna Octombrie, cu un sold de 38.25 b.
- 31) 3 Noembrie. Ședință ordinară, sediul Bibliotecii.
a) Se propune a se cumpăra cărți românești în valoare de 60 lei.
- 32) 9 Noembrie. Ședință ordinară, sediul Bibliotecii.
a) Agitațiile Evreilor și cererea drepturilor politice în masă.
Iau cuvântul D-l V. Popa, C. Velișcu, S. Motaș, P. Ionescu etc.—Se votează o moțiune, care se trimete Ligii Culturale.
- 33) 23 Noembrie. Ședință ordinară, sediul Bibliotecii.
a) Propunerea unei- serate la 26 Decembrie.
b) Propunere de șezători.
- 34) 30 Noembrie. Ședință ordinară, sediul Bibliotecii.
a) Aprobarea gestiunii casierului pe luna Noembrie, cu un sold de 70.35 b.

35) 7 Decembrie. Ședință ordinară, sediul Bibliotecii.
a) Darea socotelilor dela 16 Noembrie, cu un beneficiu de **145.50** b.

36) 21 Decembrie. Ședință ordinară, sediul Bibliotecii.

a) Se primește donația D-nei Rozina Zaharia.

b) Se primesc demisiunile D-lor **Gr. Profiriu** și **C. D. Hristodorescu**.

37) 31 Decembrie. Ședință extraordinară, sediul Bibliotecii,

a) Aprobarea gestiunii Casierului pe luna Decembrie, cu un sold de **1155.60** b.

38) 31 Decembrie. Raportul Cenzorilor.

II. ACTIVITATEA CULTURALĂ

Biblioteca Crăciuna—posedă la sfârșitul anului 1913, un număr de peste 1000 volume, din care 600 volume legate. Din aceste jumătate (dela 265—600), s'au legat în cursul anului 1913 prin îngrijirea Casierului.

Gazete și Reviste Românești.

Neamul românesc politic.

« « p. popor.

Drum drept.

Viața românească.

Comoara satelor.

Curierul B. Populare.

Rev. Viticolă, (Donația C. Velișcu).

Rev. de Viticultură, (Donația An. Georgescu).

Rev. Democrația, (Donația C. Velișcu).

Cuvântul Studenției.

Unirea.

Solia.

Înnoirea, (Donația Căp. Cristescu).

Flacăra (Donația Cerkez).

Minerva, (Donația C. Velișcu).

Liga Deșteptarea, (Donația C. Velișcu).

Democrația, (Donația An. Georgescu).

Ecolul Teatral Brăila, (Donația L. Potamianu).

Revista Critică de Drept, (Donația Gvr. Mihai).

Gazete și Reviste Streine

Les Annales.
Femina.
L' Illustration.

BIBLIOTECA este deschisă: Lunea, Mercuria, Vinerea,
Sâmbăta—dela 7-10 ½ s.
Duminica și Sărbătorile—dela 3-6 p.m.

Cititori în cursul anului 1913

D-șoare	18
Doamne	10
Barbați	142
Școlari	34

Total 204

Numărul volumelor cetite 269

Printr'un apel îndreptat către toți Românii, făceam cunoscut încă dela începutul alegerii noastre,—felul cum înțelegem să desfășurăm activitatea culturală a Bibliotecii.

Români,

Față de vremurile tulburi, dar pline de speranță, pentru viitorul Țării noastre,—socotim, că o cât mai strânsă legătură sufletească se cere între noi.—Și cum mai presus de orice., stă puterea conștiinții noastre de Neam, datorii suntem cu toții să contribuim în limitele puterilor noastre—spre a înfăptui acel măreț—Ideal—comun nouă tuturor Românilor.

In acest scop altă cale mai sigură nu e, decât răspândirea culturii cât mai desăvârșite în straturile poporului.

Nimic alt decât—BIBLIOTECILE PUBLICE—nu pot îndeplini mai cu succes, această mare operă de cultură națională, căci aci se pot aduna toți Românii să asculte cuvântări folositoare, să citească cărți de învățătură obștească, să se consfătuiască asupra chestiunilor de interes general, să se consulte asupra chestiunilor despre care au

vre-o nedumerire și altele.—Cu un cuvânt—Bibliotecile populare—alături de Școală și Biserică constituiesc cea mai frumoasă podoabă a unui Oraș și a Țării întregi.

Români,

Grija noastră pentru viitor trebuie să ne preocupe pe noi toți. Ziua de mâine... pare a fi tot atât de neliniștitoare ca și cea de ieri..., nori amenințători par a se arăta la orizont..., și de pretutindeni nu se aud de cât glasuri triste și îndușătoare... Nu sunt, decât glasurile înăbușite ale fraților noștrii ce zac în robie... și cari cer ajutorul nostru ; și nu putem zice, că vom putea trăi liniștiți atâta vreme, cât frații de acelaș sânge cu noi se vor găsi împi-lați sub jugul stăpânirilor străine.

Scăparea—Neamului întreg nu o putem aștepta dela nimeni alt,—decât dela puterile noastre însăși.

Să fim gata..., căci nu se știe nici ora, nici ziua... în care un Neam întreg va fi chemat să-și facă datoria față de PATRIA sa, chiar cu prețul sângelui.

Și pentru pregătirea acelei zile viitoare,—privirile noastre a tuturor, trebuiesc să fie ațintite asupra poporului, față de care suntem datori să-l chemăm la viața.

Români,

În modestul nostru orașel, există de mai multă vreme—
O BIBLIOTECĂ PUBLICĂ — cu numele de Cetatea Crăciuna.

Această Bibliotecă este pusă la îndemâna tuturor Românilor. Sediul Bibliotecei este în localul «Băncei Populare», cuprinzând o frumoasă sală de citit, ținută la dispoziția publicului în fiecare zi, după amiază și seara.

Biblioteca cuprinde o bogată colecție de autori români și străini din cei mai importanți. De asemenea dispune de o frumoasă colecție de reviste românești din țară și de peste hotare, de gazete românești care se pot consulta zilnic etc.

Comitetul, nădăjduind în sprijinul tuturor cetățenilor Odobeșteni—socotește că acum mai mult ca oricând—această Instituțiune de cultură românească, trebuie să fie ajutată și încurajată.

În vederea realizării acestui scop, s'a luat hotărârea de a se ține săptămânal șezători literare, de a se serbători zilele naționale cu o atențiune deosebită, de a întreține o școală de adulți, de a ține conferințe populare la sate etc.

Pentru aceasta avem nevoie de concursul tuturot Românilor,—indiferent de culoare politică.

CASA DE CITIRE, fiind o instituțiune pur culturală,—e în afară de ori-ce politică și mai presus de ori-ce interese de partid.—De aceea fiecare cetățean e dator să se înscrie ca membru al acestei Case de Citire,—contribuind ast-fel cu puținul sau la... **Luminarea poporului român și la desvoltarea conștiinței sale naționale...!**

CASA DE CITIRE
„CETATEA CRĂCIUNA”
Odobești

Într'un cuvânt activitatea noastră se reduce:

- 1) La desvoltarea gustului de citit în popor.
- 2) Conferințe publice.
- 3) Serbări literare și artistice.
- 4) Școala de adulți.

Cum am îndeplinit acestea :

1) La desvoltarea gustului de citire a contribuit fiecare membru, căutând s'aducă oameni din popor să citească la Bibliotecă. Și dacă numărul cititorilor anul acesta a fost mic, nu se datorește decât evenimentelor survenite în vara anului trecut.

2) Conferințe publice s'au ținut două :

1) Despre datoria noastră față de Neam și Țară de D-l C. Velișcu.

2) În chestia agitațiilor Evreești de D-l C. Velișcu.

3) Șezători literare nu s'a putut ține nici una.

Casa de Citire, a organizat însă 3 serate cu un foarte frumos succes moral.

4) Școala de Adulți nu s'a înființat nefiind nici o înscriere. Rămâne ca acest punct din program, să se realizeze în viitor.

Gândul nostru dela început a fost să putem avea un

local propriu unei Biblioteci publice—și de aceea am crezut nimerit ca să închiriem Saloanele B. Populare pe timp de 3 ani, cu preț de 800 lei anual.

Odată instalați ne-am gândit să ne punem în contact cu toate cele-alte Biblioteci similare din Țară,—și atunci am făcut cunoscut programul nostru, adresându-ne tuturor Instituțiilor de Cultură.

Am mai crezut necesar să facem cunoscut în întreg Județul și mai cu osebire în Comunele învecinate, că la Odobești există o Casă de Citire—unde pot veni sătenii să citească, cărți folositoare etc.

Ne-am adresat Primărilor, Preoților și Învățătorilor, arătând scopul Bibliotecii și rugându-i să îndemne pe sătenii ce vin pe la oraș, să ne viziteze cât mai adesea,—în care scop am hotărât ca să ținem Biblioteca deschisă în fiecare Duminică și Sărbătoare p. m.

Am rugat pe Onor D-nii Primari, Notari, Învățători, Jandarmi, să afișeze programul nostru în localurile publice din sate, ca să poată lua cunoștință cât mai multă lume.

Am fost informat că în multe locuri s'a înfăptuit aceasta cu multă bună-voință și spre o mai deplină convingere, vom reproduce aici câteva din scrisorile și cererile de înscriere ce am primit de la sătenii din împrejurimi.

a) Iată de ex. cererea de înscriere a D-șoarei Victoria Anghel din com. Găgești—Putna: (Inregistr. la No. 40 din 28 Aprilie 1913).

Domnule Președinte,

Având în vedere scopul și foloasele ce se trag după urma acestei frumoase inițiative, rog a mi se face înscrierea și pentru a mă putea conforma statutului, trimet aci alăturat în mărci poștale—cotizația pentru 3 luni.

Mulțumindu-vă, vă urez totodată realizarea Idealului scump **Neamului și Țării Românești.**

Cu deosebită considerație :

V. N. Anghel, Găgești—Putna.

b) O altă cerere de înscriere a unui tânăr N. Bucur din corn. Jareștea. (Înregistr. sub No. 53 din 12 Dec. 1913)

Domnule Președinte,

Subsemnatul N. Bucur locuitor din com. Jariștea, auzind de Casa de Citire «Cetatea Crăciuna» din Odobești, că ar fi un loc de Adunare al tuturor Românilor, un loc unde se citește cărți folositoare și se pot asculta sfaturi pentru Binele nostru,—rog a avea cinstea să mă prenumărați printre membri acestei Case de Citire, ca unul ce m'ar bucura foarte mult.

Alături și cotizația convenită de 0.50 bani pe lună. Etc.

c) O altă scrisoare a D-lui N. Dulhan din corn. Vărsătura.

Domnule Președinte,

Păstrător al aceloraș credințe,—scumpe Neamului nostru și pătruns de conștiința unui bun Român—rog a mă considera tot ca membru al Casei de Citire, pentru care voi da tot sprijinul și concursul meu, oricând.

Primiți alăturat volumele ce le fac donație Bibliotecii «Cetatea Crăciuna». Etc. Etc.

Ne-am dat seama de înrăurirea ce poate avea o Bibliotecă publică și de aceea am căutat ca din Bibliotecă să facem o Casă de Citire, un loc de sfat, o casă de adunare obștească, unde să vină toți Românii și să putem astfel atrage pe cercetătorii Cafenelelor, dintre care mulți poate în mod involuntar își petrec viața acolo în jurul unui pahar de vin sau al vre-unei mese de joc de cărți.

Am căutat să facem din această Casă de Citire—un loc de unde să pornească *Exemplul cel bun*, de unde să se vadă *buna înțelegere, munca cinstită, dragostea de Neam și Țară*, etc.

Am reușit în totul sau în parte, Dvoastră veți fi aceia, cari veți judeca și aprecia.

În orice caz, nu va avea nimeni și nimic de zis asupra frumoaselor intențiuni, de care am fost animați la începutul activității noastre.

Dacă evenimentele zilei... și alte diferite piedici ce ni s'au pus în drum,—a făcut ca să nu ducem până la capăt dorința noastră,—nu sunt eu de vină..., ci acei cari au căutat să stea indiferenți față de activitatea noastră... îndreptată numai și numai spre bunul mers al Instituțiunei în jurul căreia am făcut cerc.

Va veni o vreme poate.... și va răsplăti fiecăruia după meritele sale. Și răsplata va fi cu atât mai mare pentru acei cari deși ar fi putut folosi acestei Instituțiuni de Cultură națională—au stat totuși departe.

Din necunoaștere mai mult și dintr'un spirit de nepăsare, lumea noastră stă impasibilă la tot ce se petrece în această Țară—pe tărâmul literar sau scc-țific, ca și cum omul ar fi lăsat pe pământ—numai să strângă averi—și să se desfăteze în plăcerile luxului și apetitului de tot ce e bun și a poza în lume ca cel mai extravagant!

Ei bine! după unii poate fi și aceasta un fel de a înțelege viața ! Nimic de zis.

Faci totul pentru tine fiindcă nu vrei sau nu poți să faci și pentru alții!

Noi nu ne ridicăm contra acestora, fiindcă nu avem de așteptat nimic dela dâșii !.

Noi cerem concursul acelor, care cu dragă inimă vroesc să-l dea.

Noi ne adresăm acelora, care eșiți din popor—sunt datori să-și îndrepte privirele către locul de unde au pornit.

Noi cerem sprijinul acelor, cari sunt pătrunși de conștiința datoriei.... ce au de îndeplinit și față de alții, nu numai față de dâșii.

O cerem aceasta, fiindcă așa e felul nostru de a vedea.

Noi suntem convinși de un lucru.

«La ce bun... viața în deșertăciuni.... și ce folos pentru ziua de azi, când ziua de mâine nu va mai fi pentru noi?».

Ca omul să însemneze ceva în viață, trebuie să-și împlinească datoriile lui față de dânsul însuși și față de societatea în care trăește!.

Ori... dela *paharul de alcool sau dela masa verde*, nu ne putem aștepta la aceasta..., de aceia încheiu aceste puține observațiuni cu cuvintele unui distins profesor român : «că vremuri de prefacere vor veni, în care fiecare își va înțelege rostul său».

*«Ceasuri mari vor veni, în cari toți trebuie să fie
«alături, gata a plăti soartei.... binele veșnic al u-
«nei Neam... cu jertfa vieții acesteia trecătoare ».*

N. IORGA.

Spre a putea fi cât de mai mare folos,—am căutat să abonez Biblioteca la cât mai multe reviste și gazete Românești.

Am căutat să cumpăr cărți românești, din cele mai bune. Pe cele găsite—din'nainte și cari erau într'o stare rea, am dispus să se trimeată la legat. În care scop cu o adresă din parte-mi către Președinte—ceream să se dea serbări câmpenești în primăvara anului trecut. Serbări, cari din cauza agravării situației externe, nu s'au mai dat.

Spre o mai bună orientare și spre ușurarea publicului cititor, am înființat trei mari registre :

1) *Registru de Donatori*, în care se vor trece numele tuturor donatorilor și felul donațiunei, spre a rămânea pentru totdeauna o icoană vie a tuturor inimilor binevoitoare acestei Instituțiuni culturale.

2) *Registru Inventar*, în care s'au trecut după numărul curent toate cărțile aflate în Bibliotecă.

3) *Registru-Catalog*, în care sunt trecute toate cărțile după autor în ordine alfabetică.—Cu ajutorul acesta se înlesnește cititorului căutarea cărții, ce dorește să consulte.

Ca activitate exterioară, membrii Casei de Citire au contribuit cu ocazia mobilizării—la încurajarea celor ce au plecat la războiu.

În ședința dela 24 Iunie 1913, s'a hotărât ca însăși membri comitetului să dea concursul pentru strângerea rechizitelor militare.

Tot cu acel prilej s'a tipărit un manifest către armata română, care s'a distribuit soldaților la plecare, ceea ce a făcut ca avântul cu care bravii noștri oșteni au plecat la luptă, să fie cu mult mai mare.

Era atunci vremea, când un cuvânt bun, o vorbă de îmbărbătare, contribuia mult la creșterea moralului celor ce mergeau la războiu, de aceea îndemnarea noastră, a cărei redactare o dăm mai jos,—a avut consecințe salutare.

Fraților de Luptă,

A sosit ceasul hotărâtor, în care un Neam își pune nădejtile sale în puterile noastre!. Să știți deci, că mai presus de orice.... stă puterea sufle-

tului nostru. Să pășim cu încredere spre izbândă și să nu dăm un pas îndărăt.

Vitejia unui popor nu constă în puterea baionetelor, ci în puterea sa morală.

Nimeni să nu plece trist și să plângă, căci drumul ce-l facem acum, este cel mai frumos din viața noastră. Ori astăzi, ori mâine, ori poimâne, fiecare din noi nu va mai fi în lumea aceasta. Moartea atât de fatală tuturor, ne așteaptă la fiecare pas. Moartea pe câmpul de luptă însă,— cea mai glorioasă pentru fii unei Țări.

Oșteni,

Pășiți eu încredere în D-zeul Atotputernic, care vă va proteja de gloanțele dușmanilor, și izbânda va fi a noastră.

Plecați la lupta sfântă cu frunțile senine... și nu șovăiți o clipă de teama morții.

Românul n'a știut nici odată ce-i moartea, căci are în peptu-i șapte vieți de-aramă! Românul în veci nu pierе !.

Mergeți la luptă cu acel curaj vrednic de vitejia strămoșilor noștri.

Să fim vrednici de numele lor și să păstrăm cu prețul vieții noastre,—pământul lăsat nouă moștenire.

Să luptăm cu mic cu mare, ca să unim pământul nostru cu acel al fraților noștri,—să căutăm a ne impune drepturile noastre, să ne afirmăm puterea și numele nostru demn de adevărați urmași ai lui Traian.

Avem oști...câtă frunză câtă iarbă, avem sufletul care să miște inimile luptătorilor, avem Căpetenia care să conducă cu înțelepciune lupta cea mai grea,—să avem încredere deci în propriile noastre forțe... și ori unde vom fi duși, să mergem cu bucurie!.

Fraților Români,

Să luptăm, cu îndârjire pentru păstrarea Cinstei

Țării noastre, și să asigurăm celor ce vin după noi,—timpuri de liniște și îndelungată pace.

Și precum înaintașii noștri ne-au lăsat nouă moștenire un Stat independent și puternic, tot astfel să contribuim și noi ca să le asigurăm celor ce ni urmează... **un Imperiu mare și bogat.**

Să vă aduceți aminte totdeauna, că frați de ai noștri zac în robie, că milioane de Români sunt supuși stăpânirilor străine... și că nu e departe ora vechei socoteli!

Atunci vom ști cu atât mai vârtos să facem din pepturile noastre zid de apărare, căci va fi în joc libertatea fraților noștri.

Bravi Luptători,

Priviți înainte de a pleca locurile îu care v'ați născut și a-ți crescut... și ducându-vă departe să vă aduceți aminte de ele și să vă însuflețiți dela aceste locuri sfinte, unde odinioară cei mai viteji oșteni ai lui **Ștefan** și **Mihai**, au purtat izbânzi contra dușmanilor.

Căci: «A muri luptând pentru **Țară** și **Lege**, este cea mai mare **Cinste**, la care poate să se înalțe un oștean :

Lupta vitejească dusă până la vărsare de sânge, face din ostaș un viteaz și încă un viteaz al Nației întregi... și vitejii Națiilor nu mor nici odată !.

Ei sunt vii pentru vecie!.

Țara cu litere de aur le scrie numele în Cartea Vieții, iar **Biserica** îi pomenește și se roagă lui D-zeu pentru odihna sufletelor lor.

Ostașii viteji, numai în lupte și'n războaie își făuresc zilele mari, pentru ei și pentru Țara lor.

Soldaților, să vă faceți datoria către Patrie și **Atotputernicul Dumnezeu** vă va ajuta ca la vreme să vă întoarce-ți sănătoși la locul vostru...»

Trăiască **Armata Română**

Trăiască **Regele Carol**

Trăiască **România..!**

Era vremea atunci, când și un cuvânt de încurajare făcea mult, dar și o vorbă de consolare avea mare înrâurire asupra celor rămași. De aceea, în ședința extraordinară dela 26 Iunie 1913, s'a luat următoarele dispozițiuni:

1) Membrii Casei de Citire, vor fi aceia cari vor contribui la încurajarea celor ce merg la luptă.

Membrii rămași încă nemobilizați, vor căuta a se aduna zilnic și a explica celor doritori,—mersul luptei—după informațiunile ce le pot căpăta.

2) Pentru ajutorarea familiilor celor plecați la războiu,—membrii Casei de Citire, au cei d'întâi—datoria,—să ia inițiativa ca să adune ajutoare în acest scop—prin subscripție publică.

Se redactează un călduros apel, către Cetățenii Odo-beșteni, al cărui text este următorul :

Români,

Țara noastră trece prin momente hotărâtoare ! Frații noștri au plecat să înfrunte oștile dușmane. Gândul lor este să câștige **Glorie** pe câmpul de luptă! Grija lor este **Izbânda** în războae!.

Mulțumirea lor est..... **Victoria** deplină!.

Ei au plecat și nu se vor întoarce decât biruitori.

«Ei vor plăti soartei, binele veșnic al unui neam, cu jertfa vieții acesteia trecătoare !».

Cei care au rămas însă, sufer și plâng pe cei cari au plecat !.

Grija lor e tot atât de mare ca și a celor cari au plecat la luptă !.

Multe familii au rămas în cea mai neagră lipsă, așa că durerea e cu atât mai mare cu cât lipsa e mai mare.

Deci, datoria celor cari rămân—e o datorie de onoare, de a lua inițiativa ca să încurajeze pe cei suferinzi și întristați și să **Ajute** pe cei lipsiți.

În întreaga țară s'au format comitete—în vederea acestui scop. În orașul nostru—Casa de Citire «Cetatea Crăciuna» a luat inițiativa să deschidă o listă de subscripție publică—pentru ajutorarea familiilor celor plecați la război.

Ori-care dorește a lua parte la această frumoasă operă de **Caritate publică**—să-și trimeată adesiunile, împreună cu obolul său—pe adresa Casei de Citire «Cetatea Crăciuna».

Numele fiecărui donator se va publica.

Un comitet—în frunte cu Primarul orașului — va avea sarcina să distribue ofrandele, familiilor aflate în **absolută lipsă**.

Români,

Fie-care dintre noi înțelege că jertja de astăzi, se face pentru crearea—**României de mâine !**.

Deci, nu cu durere vom primi vestea războiului, ci cu bucurie.

Părinții noștrii ni-au lăsat nouă moștenire, o «Românie independentă» și noi la rândul nostru, suntem datori a asigura o zi fericită..... celor cari vin după noi!.

Poporul român este un popor inteligent,—de aceia trebuie să aibă multă prevedere!?

Fie-care din noi,—trebuie să-și facă datoria ; atât acei cari au plecat să moară pentru **Neam** și **Țară**,—cât și acei cari au rămas acasă !.

Cei cari au plecat nu luptă, decât pentru a ne apăra **Viața și avutul nostru**, cei cari au rămas deci, nu au de făcut altă faptă mai nobilă și mai înălțătoare, decât să jertfească din puținul fie-căruia,—și să putem astfel ajuta familiile lăsate fără un ban în casă, la plecarea sprijinitorilor lor la război.

Români,

Dovediți încă odată, că mai presus de orice, știți să vă faceți datoria!!.

Aceasta e patriotic și creștinesc !.

Casa de Citire «Cetatea Crăciuna»

Odobești—Putna

Se ia totodată inițiativa de a se alcătui un comitet—de Doamne, pentru strângerea ajutoarelor și se face cunoscut Primarului, ca să primească patronăgiul acestei inițiative, în calitate de Președinte de onoare al Casei de Citire.

Cu adresa No. 1274 3 Iulie, ni se răspunde !

D-lui Președinte al Casei de Citire «Cetatea Crăciuna»

Adreselor D-voastre No. 206 și 212, am onoare a vă face cunoscut, că am aprobat ca acea Casă de Citire, să formeze un comitet pentru strângerea fondurilor necesare pentru ajutorarea familiilor sărace din localitate, rămase în urma soldaților mobilizați, cu obligațiunea ca sumele

oferite, să se subscrie pe listele oficiale trimise de Prefectura acestui Județ, și din care v'am înaintat și D-voastră un exemplar cu adresa No. 1271. etc.

Semnat: **Primar, M. BAIATU**

Secretar, **DIMITRIU.**

În scop de a se strânge cât mai multe cărți, s'au făcut intervenții și s'a apelat către Onor. *M. de Instrucțiuni, Casa Școalelor, Casa Bisericei, Direcția B. Populare, etc.*, dela care am primit în parte diferite cărți, reviste, etc.

S'a hotărât de asemenea, ca din banii rezultați din închirierea Salonului, să se cumpere în parte cărți noi.

(Proc. Verb. No. 31). La 9 Noembrie, membrii Casei de Citire țin ședință în chestia agitațiilor evreești, cu care prilej se redactează următoarea moțiune și se trimite Li-gii Culturale la București :

MOȚIUNE

Membrii Cercului Cultural «**Cetatea Crăciuna**» din Odobești, întruniți în ședință ordinară în ziua de 9 Noembrie a. c. în sala Bibliotecii Publice, au votat următoarea moțiune în ceia ce privește «**Chestiunea Evreească**», ca una ce interesează întreaga viață românească—și mai presus de toate—Instituțiunile de cultură națională.

I.

1) Soluțiunea problemei jidovești, nu-și poate avea deslegarea decât numai în—**Eliminarea tuturor jidanilor.**

2) Înlocuirea treptată a jidanilor în toate ramurile de activitate omenească, prin elemente românești.

3) Boicotarea Evreilor de către toți Românii.

4) Scoaterea Evreilor din armată, ca unii ce sunt elemente demoralizătoare și lipsiți de orice virtuți ostășești.

II.

5) Chestiunea care trebuie să preocupe pe oamenii noștri de Stat în momentele de față,—nu e cea Evreiască, ci sunt alte nevoi mai mari ale Neamului, care cer o deslegare imediată.

6) Datoria fie-cărui Guvern, oricare ar fi la cârma Statului, este de a ajuta întâi Neamul, care alcătuește Statul și apoi pe alții.

7) În România nu au dreptul să facă politică despre noi, despre interesele Țării noastre, decât numai **Românii**.

8) Agitațiile **Jidanilor**, ca **jidani**,—nu se pot tolera. Cu atât mai mult cu cât dânși nu ni-au dat niciodată măcar vre-un semn de prietenie.

9) Că nimeni în Țara aceasta nu are dreptul să dea mai mult Jidanilor, decât **Poporul**. Și cum Poporul românesc—nu vroește să li dea nimic,—Guvernantii noștrii nici să se gândească la ceva mai mult, decât la **articolul 7 din Constituție**.

III.

10) Așa fiind noi Românii, considerăm—că toate agitațiile Evreești din ultimul timp, nu sunt decât niște provocări—periculoase în tot cazul pentru dânșii.

11) Că aceste agitațiuni nu fac altceva, decât să provoace resentimente legitime în popor și ca atare cerem Guvernului să binevoiască a lua măsuri în consecință— reprimându-le, în interesul **ordinei publice**.

Casa de Citire «Cetatea Crăciuna»
— Odobești —

Tot în chestia Evreiască, s'a ținut o întrunire publică, la cari au luat cuvântul mai mulți membri ai Casei de Citire.

Din inițiativei D-lui Gh. Arghir — membru al Casei de Citire, se înființează în eoni. Găgești—o bibliotecă publică.

Prin îngrijirea D-lui C. Velișeu, se pun bazele unui **muzeu național**, alăturat pe lângă Casa de Citire «Cetatea Crăciuna».

Muzeul va cuprinde 3 secțiuni:

- a) Secția viticolă..
- b) « de artă națională.
- c) « de Antiquități.

S'au primit donațiunile D-lui **C. Velișeu**, consistând dintr'o bogată colecție de monede vechi, medalii, bani, antiquități, manuscrise și acte vechi, etc.

D-l **An. Zaharia**, dăruiește pentru muzeu medalii vechi, cărți, diferite acte, etc.

D-l **Gvr. Mihai, Matei Teodorescu, Pr. M. Diea, T. Droc**, dăruiesc de asemenea mai multe obiecte antice și manuscrise vechi.

În scop de a se încuraja arta națională—pe lângă inițiativa de a se alcătui un muzeu permanent cu modele de cusături și motive românești, s'a propus ca să se țină un concurs cu premii în primăvara anului 1914, cu prilejul bâlciului anual dela 21 Mai (Sf-tul C-tin și Elena).

Tot pentru aceste considerațiuni, Comitetul Casei de Citire—a invitat pe Onor, Doamne și Domnișoare, să participe la Serate în costume naționale. Și am putut constata cu multă bucurie, că la Serata de la 26 Decemb. 1913—cea mai mare parte dintre Doamne și D-șoare, au fost îmbrăcate în frumosul costum național.

«În adevăr, ce voim noi alt... decât conservarea a tot ce este al nostru al tuturor, a *limbei noastre*, a *portului nostru*, și a *instituțiilor* noastre de Stat, a trecutului nostru, a legăturilor dintre acest trecut, prezent și viitor, etc.»

(N. Românesc).

Ziua de 24 Iauuarie, s'a luat inițiativa de a se serbători într'un mod deosebit.

În acest scop s'a făcut invitație D-lui Rădulescu-Râmnic, spre a ține o conferință ocazională.

S'au făcut adrese către Directorii Școalelor primare și Școalei de Viticultură, către Autorități și Comandantul Batalionului III Infanterie, pentru o cât mai bună reușită a serbării.

Spre a ține Conferințe la Casa de Citire, s'au invitat mai multe persoane, dintre care au răspuns:

D-l S. Mehedinți Profes. Universitar, București.

« I. Rădulescu-Râmnic, Profes. Liceul Unirea, Focșani.

« Alex. Lascarov, Avocat Focșani.

« P. B. Chiriță, Avocat Focșani.

D-na Maria Deciu, Direct. Șc. primare de fete, Odobești

D-ra M. Simionescu, Institutoare «

D-l Dodun de Perryerés, Directorul Șc. Viticole «

« S. Motaș, Conferențiar Șc. Viticolă «

« Șt. Bărănescu, Judecător «

« I. G. Profiriu, Avocat «

« C. Velișcu, « «

« Gh. Arghir, învățător Găgești

« V. Popa, Institutior Odobești

Lista Donatorilor pe anul 1913.

Dl. I. G. XXXXXX

« An. Zaharia

« « «

6 Volume și Colecția revistei Flacăra pe 1911

18 « « 2 Medalii pentru Muzeu.

1 Tablou Regele Carol.

D-na Rozina An. Zaharia	36	Volume și 2 Lămpi de petrol.
D-l An. Georgescu	16	« Colecția revist. Democrația
« C. Velișcu	12	« « «Democr.-română.
«		1 Tablou Eminescu
«		« Napoleon
«	«	« N. Iorga.
«	«	« A. C. Cuca.
«	«	« Joc de șah.
D-l Gr. Profiriu	16	Volume Colecția Les Annales.
« « «		« Flacăra pe 1912.
« L. Potamianu	6	« și 1 Calendar de perete.
« Titu Teodorovici	23	«
« N. Dulhan	4	«
« S. Motaș	2	«
Dra Elena Petroianu	1	«
D-l N. N. Ionescu	4	«

III. AVEREA BIBLIOTECII

Raportul Casierului pe 1913.

Domnilor Membri,

Subsemnatul Casier al Bibliotecii «Cetatea Crâciuna» din Odobești, având în vedere scriptele prezentate la partida Veniturilor și Cheltuelilor după registru de Cassă și Procesele verbale mai jos menționate,—am onoarea a depune odată cu aceasta :

- 1) Darea de seamă asupra averii Bibliotecii pe 1913, și
- 2) Raportul Cenzorilor, cu bilanțul încheiat pe ziua de 31 Decembrie 1913.

Rugând Onor. Adunarea Generală să bine-voiască a da complecta descărcare de gestiunea Consiliului de Administrație pe 1913.

Cu deosebită stimă.

Casier, *C. Velișcu*

XXXXXX

A. Raport despre Natura Veniturilor

Beneficiul Seratei dela 16 Aprilie 1913. (Proc. Verb. No. 137).	110
Beneficiul Seratei dela 26 Dec. 1912, depuși de căt-re D-l Gh. Gr. Dragomir. (Proc. Verb. No. 14).	700
Închirierea Salonului pentru 15 Sept. 1913. (Proc. Verb. No. 30).	80
Beneficiul Seratei dela 16 Noemb. 1913. (Proc. Verb. No. 35).	145.50
Închirierea Salonului pentru 25 Dec. 1913. Proc. Verb.	70
« « D-lui Gh. Vasiliu. Proc. Verb.	80
« « D-lui C. Petcu.	60
Alte venituri. Donații.	20.60
Beneficiul Seratei dela 26 Dec. 1913.	106
Cotizații pe anul 1913.	<u>133.10</u>
	2105.20

B. Raport despre Situația Veniturilor și Cheltuelilor.

<u>Mai</u>	VENITURI	CHELTUELI	SOLD
(Proc. Verb. No. 14 din 15 Iunie)			
Fond inițial	700		
Cotizații	24		
Serata dela 16 Aprilie	<u>110</u>		
	834	530-95	303-05
<u>Iunie</u>			
(Proc. Verb. No. 18 din 6 Iulie)			
Cotizații	21.90	108.75	216.20
<u>Iulie</u>			
(Proc. Verb. No. 20 din 3 Aug.)			
Cotizații	6.—	58-30	163.90
<u>August</u>			
(Proc. Verb. No. 21 din 31 Aug.)			
Cotizații	1.80	—	165.70

	VENITURI	CHELTUIELI	SOLD
<u>Septembrie</u>			
(Proc. Verb. No. 26 din 1 Oct.)			
Cotizații	6.—	127.30	44.40
<u>Octombrie</u>			
(Proc. Verb. No. 29 din 1 Noem.)			
Cotizații	—70	6.85	38.75
<u>Noembrie</u>			
(Proc. Verb. No. 34 din 30 Noem.)			
încasări 7330			
C. Velișcu <u>20</u>			
	93.30	61.20	70.35
<u>Decembrie</u>			
(Proc. Verb. No. 37 din 31 Dec.)			
Serata dela 16 Noemb.	145.50		
închirierea lui L. David	70		
Garanție « « «	10		
Aconto Zilberstein	5		
Salon Gh. Vasiliu	80		
« C. Petcu	60		
Donația I. Popescu	5		
Serata dela 26 Dec.	706		
Cotizații	<u>60</u>		
	<u>1141.50</u>	<u>56.25</u>	<u>1155.20</u>
Total	2105.20	949.60	1155.60

p. conform. Casier, C. Velișcu

Raportul Cenzorilor

Proc. Verb. No. 38913

Domnilor Membri,

Subsemnații Cenzori ai Casei de Citire «Cetatea Crăciuna», procedând la verificarea gestiunii pe 1913, am constatat următoarele :

1) Chitanțele justificative în număr de 30 alăturate la acta verificate, după scriptele din registru și procesele verbale de descărcare, trecute la numerile 14 (15 Iunie 1913); 18 (16 Iulie); 20 (3 August); 21 (31 August); 26 (1 Oct.); 29 (1 Noemb.); 34 (30 Noemb.); 37 (31 Decembrie).

2) Registru de Intrare încheiat cu No. 71.

« « Eșire «

275.

Registru de Procese Verbale 38.
 « « Membri **62 membri la curent cu plata cotizațiunelor**
 « « Inventar.
 « « Donațiuni.
 « « Catalog, toate în bună regulă.

3) Am constatat și verificat dosarele : Hârțiile intrate, corespondența, Chitanțe justificative, toate în bună regulă.

4) Registru de Casă în bună regulă încheiat cu:

<u>Venituri</u>		<u>Cheltueli</u>	
Capital inițial Lei	700.—	Chirie	600.—
Cotizații	133.10	Cărți, reviste	60.—
Venit, din Serate	961.50	Legatul cărților	97-95
închirieri	290.—	Biblioteca	65.—
Donații	<u>20.60</u>	Imprimate	62.—
Lei	2105.20	Diverse	<u>64.65</u>
			949.—60
Total Venituri Lei 2105.20.			
	« Cheltueli	<u>949.60.</u>	
	Sold	1155.60.	

Ne simțim datori a aduce mulțumirele noastre comite-tului, pentru modul cum au știut a răspunde scopului Bibliotecii, deci vă rugăm a-i da descărcarea pe anul 1913.

Cenzori { *N. Popa*
 { *Gor. Mihai*

I N V E N T A R

de

Averea mobilă a Bibliotecii «Cetatea Crăciuna»

1) Volumele Bibliotecii

Volume legate în piele.....
 « « « pânză
 « broșate _____
 Total
 Reviste

2) *Registre.*

Registru de Intrare	Registru de Procese Verb.
« « Eșire	« « Membrii
« « Cassă	« « Inventar
« « Chitanței	« « Donații
« « Vizitatori	« « Catalog.

3) *Dosare.*

Dosarul Actelor justificate.	Dosarul Corespondenței
« Hârtiilor intrate	« Bulet. de Cititori.

4) *Diverse.*

Una bibliotecă de Teiu masiv în valoare de Lei	350.—
« « « Molift lustruit	120.—
« masă de brad mare	25.—
„ lampă de benzină din alama	100.—
2 lămpi petrol	75.—
1 lampă birou	10.—
1 lampă mică	1.40
1 tablou N. Iorga	26.—
1 tablou N. Iorga format mic	6.—
1 tablou A. C. Cuza	6.—
2 tablouri N. Iorga și A. C. Cuza format mic	2.—
1 tablou M. Eminescu	12.—
2 tablouri Alex. I. Cuza	24.—
1 tablou Alegoric (40 de ani de glorioasa domnie a M. S.)	10.—
1 tablou M. Cogălniceanu	10.—
1 tablou Napoleon	8.—
1 tablou Joc de șah	4.—
2 tablouri Cusături naționale	6.—
1 tablou medical	16.—
1 firmă cu inscripția «Cetatea Crăciuna» Casă de Cetire pentru popor	40.—
2 Steaguri tricolore	5.—
1 Port-drapel	12.—
1 Suport de candelă	4.—
1 Călimară de cristal	2.50
1 Călimara de lemn	1.—
1 Suport pentru tocuri	1.—
2 Port-rame pentru fotografii	1.—
2 Tampoane sugativă	3.—
	<hr/> 882.90

Membrii la curent cu plata cotizațiilor

1. Lucreția Mihai	32. Nicu Iftode
2. Gavril Miiiai	33. S. Motaș.
3. C. Velișcu	34. Gh. Ghemuleț
4. Victoria N. Anghel	35. N. Fotin
5. Gr. Profiriu	36. D. V. Ioniță
6. C. D. Hristodorescu	37. N. Bucur
7. N. Popa	38. J. Saehetti
8. P. Ionescu	39. L. Potamianu
9. J. Popescu	40. C. Stănciulescu
10. C. Pr. Diea	41. Laclie Ioniță
11. C. Pr. Popa	42. Florea Untu
12. N. Teliță	43. Stef. Lăduncă
13. Just. Chiriță	44. C. Botez
14. Gh. Grosu	45. N. Manolescu
15. Just. Marinoiu	46. V. Zamfirescu
16. Fani P. Grigoriu	47. Gh. XXXXXXXXXX
17. C. Iarca	48. Gr. Dragomir
18. Gh. Genetti	49. C. K. Diea
19. Manole Cristea	50. Dodun de Perrieres
20. Econom. Stravofor V. Ionescu	51. M. Teodoriu
21. Ștefan Ionescu	52. I. G. Atanasiu
22. D-tru Mușat	53. Tiberiu Cernea
23. Răducan Brăcăcescu	54. Gh. Secăreanu
24. N. Velișcu	55. C. Negru
25. Titu Teodorovici	56. I. C. Sterian
26. I. Hristodorescu	57. Emil Cerchez
27. N. Iarca	58. N. N. Ionescu
28. V. Dobrescu	59. V. Popa
29. XXXXXXX Vasilii	60. I. Dumitrescu
30. C. Nicolau	61. P. Dimian
31. Gr. Câlțaru	62. M. Simionescu

Total 62 de membri, la curent cu plata cotizațiilor
pe anul 1913.

Casier, C. VELISCU

I N C H E E R E

Domnilor,

Mijloacele prin care se poate avea o viață sufletească superioară pe mulți îi lasă reci, ori prea puțin îi interesează. Pentru unii, timpul și împrejurările în care tră-

esc contribue desigur să se mențină această stare de lucruri. Dar mai ales concurența nelimitată a zilelor noastre. Aceasta le atrofiază în cel mai înalt grad omenescul avânt spre idealuri.

Nevastul concurs de împrejurări se întemeiază în parte și pe o greșeală a oamenilor. Lumea nuși prea dă seama, uită că meseriile ori profesiunile și le-a creiat omul, ca prin mijlocirea lor, asigurându-și cele necesare, să poată trăi. Că ele nu sunt scopul, ci sunt numai mijloace în lupta pentru fericire.

Scopul este fericirea, iar fericirea, dacă este, *este viața*, când ea este trăită. A trăi viața însă este o artă.

Omul trebuie să fie un artist, care înțalege *binele și frumosul*. Ori în ce parte în straturile societății se găsesc numeroase elemente, cari simțesc lipsa aceasta a unei vieți sufletești mai corespunzătoare, și primesc cu însuflețire orice s'ar face în această direcție.

XXXXXXXXX trebuie aflată cea mai fericită organizație a XXXXXXXX culturale etc.

Ne trebuie un loc de întâlnire, un loc unde îți poți întemeia și menține o cultură. Un cămin pentru petrecerea timpului liber într'un mod mai intelectual. Muzica, lectura, sportul, serate artistice, literare sunt tot atâtea mijloace prin cari ni-am putea manifesta.

Ne trebuie ceva pentru acele puține clipe de răgaz din goana vieții, pe care le cheltuim cu o nespusă risipă, învârtindu-ne în cadrele aceluiaș înguste orizonturi ce ni le oferă trotuarul și piața cu banalitățile lor, berăria ori cafeneaua cu norii ei de fum și gălăgie.

Ne însufletește istoria atâtor gesturi de sânge ale celor de jos ca și ale celor de sus. Pe Gligore Ioan de pildă, ni l'a eternizat pe pânză artistul ca și pe Mirc XXXXXX Mihai, ca să simbolizeze pentru toate generațiile aceeaș virtute. Avem așa dar și sentimente sublime de solidaritate. De fapt însă între oameni există o solidaritate abia relativă. Este cu neputință una perfectă.

Oamenii sunt egali în fața morții. Cât trăesc se împart și se subîmpărțesc în multe clase și după gradul de cultură și după profesiune. Rar se unesc. Și trebuie neapărat să se țină seama de această realitate.

Așa este întocmită societatea.

Ordinea și legile ei sunt perfecțiunea veacurilor și condiționează însăși înaintarea de astăzi.

Înjghebură unei societăți culturale, noi o concepem astfel:

Să se selecționeze elementele. Nimic mai natural. Să se organizeze într'un comitet mai mare elementele abso-

lut de valoare. Acest comitet să aibă conducerea, să poarte greutățile materiale ca unii cari apreciază și înțeleg rostul sacrificiului, ori stutiind diverse căi indirecte prin care se mai pot procura.

A doua barieră, poate cea mai înseninată, este contribuția, când întrec cu mult mai mult avantajile ce în schimb se oferă.

Din aceste considerațiuni, ar fi de dorit ca: o societate, care procurând mijloacele de distracție pentru unii, realizând binele și frumosul, să nu ignoreze nici lumea din afară. Din contra, să-și deschidă largi ușile tuturor, cari vor cere aceasta. Dacă se poate fără îndatoriri. În primul rând va putea influența în mod binefăcător asupra tinerimei. În acest scop :

r) Să se susțină un cabinet de lectură popular.

O casă a tuturor, Duminica de la ora cutare până la ora cutare. Unde să nu fie îndatorat nimeni cu nimic mai mult decât ceea ce cere buna cuviință. Acolo să se poată pregăti terenul idealurilor, să stea la dispoziția oricui o masă întinsă cu reviste și gazete câte se scriu în românește.

Acest local să fie unde-va în centrul orașului.

Tineri ori bătrâni se vor găsi, drumeți ale căror dorinți de a ști, de a simți mai mult, de a trăi complect sunt mai mari. Atmosfera plăcută a unui salon prietenos îi va atrage, Acolo fără să mai întrebe pe cine-va—și aceasta este lucru mare— să se poată așeza pe o canapea cum face adesea ori azi din trecere de vreme la cofetăria cutare, că e un local mai plăcut, să se asculte ce se mai vorbește prin lumea mare. Nu pentru ca să facă știință el, care a muncit poate toată săptămâna, dar pentru ca să se distreze, va ceti de bună samă bucuros, ceva foarte interesant, lucruri ușoare, o glumă, o știre. Îi va face o deosebită plăcere să răsfoiască poate un ceas gazetele românilor de peste hotare, să mai afle despre frați.

Din obișnuința asta se poate plămădi mai degrabă o conștiință.

Au auzit, spre plilă, că Basarabeni au o gazetă a lor, cu slova veche, ar dori să vadă să-i înțeleagă. Macedonenii, Bucovinenii, Ardelenii, Bănățenii și ceilalți de asemenea.... să-i înțeleagă.

Toți acești Români trăesc, cu nădejdea, cu gândul.

În fine, va găsi printre multele gazete și ceva de interes profesional și va pleca mulțumit.

Societăți sunt multe și de multe feluri. Se înființează mai ales multe. Fiecare reclamă pentru sine un drept de existență. De fapt, puține sunt însă cari își pot crea un

nume bun. Unele dela început se întemeiază pe gânduri ascunse, de speculă. Altele au gânduri bune, dar ajung să fie speculate. Unele se transformă în cuiburi de ceartă, luptând partid cu partid pentru hegemonie.

Unele produse ale entuziasmului de-o clipă, se sting, ca un foc de artificii. Cele mai multe tânjesc din lipsa de interes. Noi n'am dori însă să sporim balastul atâtor societăți obscure menite din fașe.... peirei, ci avem credința că se poate face ceva mai bun, un așezământ cultural temeinic.

O societate culturală există numai până când *ideia conducătoare trăește și până când* potrivit scopului de a cultiva tot ceia ce este **bine** și **frumos**, *va fi în căutarea tuturor mijloacelor, brăzdând drumuri noi de activitate, deșeptând interesul public până unde se poate».*

R. St. Mircan

Domnilor,

Încheind cu aceste frumoase aprecieri asupra Bibliotecelor Populare, ne întrebăm ?

Care va fi pe viitor programul Casei de Citire «Cetea Crăciuna».

Acest program, care întrunește cred asentimentul tuturor Românilor din acest oraș și în deosebi al acelor cari sunt în jurul acestei Biblioteci, îl pot rezuma astfel :

Partea Administrativă

- 1) Putința ca Biblioteca să poată fi reprezentată în justiție!
 - 2) Autentificarea registrelor Bibliotecii.
 - 3) Inventarierea întregii averi a Bibliotecii.
 - 4) Numirea unui ajutor de bibliotecar plătit lunar, care să îngrijească ca Biblioteca să fie deschisă în fiecare zi, să păstreze cărțile în bună rânduială, să încaseze cotizațiunile după indicațiunile date de casier etc.
 - 5) Apel către Băncile și oamenii cu stare din localități, ca să ajute Biblioteca cu sume benevole.
 - 6) Crearea unui **fond inalienabil**.
 - 7) Facerea unei insigne, ce se va purta de către membrii Casei de Citire în ocaziunile solemne.
 - 8) Facerea unor cărți de membru.
 - 9) Modificarea Statutului în așa fel ca să corespundă stării actuale de lucruri în care se găsește Biblioteca.
 - 10) Ridicarea cotizațiunilor la 0.50 bani pe lună.
-

Partea Culturală

- 1) Deschiderea Bibliotecii în fiecare zi după amiază și seara.
- 2) Organizarea șezătorilor culturale.
- 3) Sărbătorirea zilelor naționale cu o deosebită însemnătate.
- 4) Crearea unui cor.
- 5) Conferințe pentru popor.
- 6) Conferințe la sate.
- 7) Mărirea numărului cetitorilor și a membrilor Casei de Citire.
- 8) Concursuri de lucru manual.
- 9) Concursuri de cusături naționale.
- 10) Pregătirea unui concurs de costume naționale, cu premii în primăvara anului în curs.
- 11) **Muzeu.** Organizarea unui muzeu național ce se va alipi pe lângă Casa de Citire.
Alcătuirea și autentificarea statutelor Muzeului.
- 12) Alcătuirea unei *Statistice* și *Istoric* al Odobeștilor, cu rugămintea ca fiecare membru să contribuie în parte spre desăvârșirea acestei lucrări—atât de interesante pentru noi toți.
- 13) Înființarea unei foi, care să fie organul Bibliotecii, cu dări de seamă din întreg județul, cu scop de a ține strâns legăturile între membrii Case de Citire din întreg județul.
- 14) Organizarea de excursiuni distractive, instructive și științifice.
- 15) Înființarea unei școli de Adulți.
- 16) Iar în ceia ce privește educațiunea fizică să se organizeze o mișcare sportivă, ținând seama că străbunii noștri Romani—erau poporul cel mai viguros și făceau minuni de vitejie, călăuziți fiind de principiul : «că o minte sănătoasă se află într'un corp sănătos». (Mens sana în corpore sano).

Partea Economică-Socială

- 1) Alcătuirea unui sindicat al lucrătorilor.
- 2) Prin Conferințe, broșuri, reviste etc., a se căuta să se desvolte printre podgoreni—cunoștințele necesare unei bune culturi a viei și a unei bune îngrijiri a vinului.

- 3) Alcătuirea unei Cooperative de producțiune și consum, atât de mult simțită în orașul nostru.
- 4) Desvoltarea simțimântului economic și înlăturarea luxului.
- 5) Desvoltarea ideii de unire și tovrărașie, căci numai în aceasta stă puterea economică națională a unei țări.

Înceind cu aceste considerațiuni de ordin general, urez noului comitet munca cea mai rodnică și înfăptuirea cât mai curândă a Idealului acestei Case de Citire.

Comitetul împlinindu-și atribuțiunile, își depune mandatul,—și rog adunarea generală conform art. 17 din statut să procedă la alegerea noului comitet de conducere pe anul 1914.

Secretar, **C. Velișcu**

1914 Ianuarie 30

COMITETUL

(Ales de Adunarea generală din 30 Ianuarie 1914)

Președinte, **Gr. Dragomir**

Vice-Președinți { **An. Zaharia**
V. Popa

Casier, **C. Diea**

Bibliotecar, **S. Motaș**

Secretar, **C. Velișcu**

Membri { **I. Sachetti** **Fl. Untu**
M. Teodoriu **N. Iarca**
I. Dumitrescu **C. Negru.**